

Inhoud

Woord vooraf	1
De Stationsweg rond de helft van de vorige eeuw	2
Verslag van de historische avond	22
Afscheid van bestuurslid Emil Veldhuis	23

1. Woord vooraf

Deze laatste 'Oud Woudenberg' van het jaar 2007 is vrijwel geheel gewijd aan een denkbeeldige wandeling langs de Stationsweg vanuit het dorp tot aan de Pothbrug.

Henk Moesbergen stelde deze samen.

Hij gebruikte fotomateriaal dat is terug te vinden in de collectie van de stichting Oud Woudenberg.

Indien geen oude foto's voorhanden waren heeft onze fotograaf Klaas Haitsma recente plaatjes geschoten¹.

Met de schrijver verbazen we ons over het feit dat er toen (en nu) zoveel bedrijven aan de Stationsweg waren en nog gevestigd zijn.

Vervolgens wordt er verslag gedaan van de historische avond op 13 november jl.

Daarna neemt de voorzitter afscheid van Emil Veldhuis, die het bestuur gaat verlaten.

Ten slotte vindt u een speciale groet van het bestuur van de Stichting Oud Woudenberg en van de redactie van dit blad.

De redactie

¹ Heeft u zelf wel oude foto's hiervan in uw bezit, kom dan eens langs in de oudheidkamer (elke maandagmiddag open vanaf 14.00u) dan kunnen wij de foto's scannen en aan de collectie toevoegen.

2. De Stationsweg rond de helft van de vorige eeuw

Ik wil met u een wandeling maken over de Stationsweg rond het midden van de vorige eeuw en dan met name nagaan welke winkels en bedrijven er aan deze weg gevestigd waren en zijn.

We beginnen met onze wandeling bij de aansluiting van de Stationsweg op de Dorpsstraat, waar op de hoek van de Schans het garagebedrijf met benzinepomp van Gart Boshuizen was gevestigd. Later werd dit bedrijf overgenomen door Rien Boshuis

Na de sloop van dit pand en het dubbele woonhuis er naast werd hier in begin jaren tachtig de nieuwe Rabobank gebouwd als opvolger van het bankgebouw op de hoek van de Stationsweg en de Parallelweg nabij het voormalige station Woudenberg-Scherpenzeel.

Aan de overkant van Gart Boshuizen zien wij op nummer 1 en 3 een dubbel woonhuis met links het postkantoor en rechts de woning van de kantoorhouder, de heer Duiveman. Door de uitbreiding van het dorp werd in de zestiger jaren een nieuw postkantoor aan het Koningin Julianaplein gebouwd.

Het pand aan de Stationsweg werd door Woninginrichting M. Veenendaal in gebruik genomen (uiterst rechts op de foto, ten dele zichtbaar) en huisvest nu een bloemenzaak.

We lopen in oostelijke richting aan de zuidkant lopen en krijgen al direct hotel-café-restaurant "De Schans" in beeld, dat jarenlang door de fam. Kolschoten

in beheer is geweest. Achter het Hotel bevond zich een grote zaal, waarin zich in die tijd een groot deel van het culturele leven van Woudenberg afspeelde. Deze zaal is door brand verwoest en het hotel heeft vele jaren leeg gestaan en is vervolgens afgebroken om plaats te maken voor het appartementencomplex Residence De Schans.

Tegenover De Schans zien we Garage van Norden (boven), op de hoek van Ekris, met aan de andere kant café-restaurant "Bellevue" (hieronder). Beide panden -hoewel behoorlijk verbouwd – zijn nog steeds als zodanig in gebruik. (Let op de benzineprijzen links onder.)

De woning met praktijkruimte op de hoek van de Schans en de Stationsweg was in gebruik als dokterswoning. Dokter P.A.G. Geyskes, opgevolgd door dokter Walma van der Molen en later dokter Bakker, oefenden hier hun artspraktijk uit en waren tevens apotheekhouder. De woning verkeert nog in de oorspronkelijke vorm, maar wordt nu uitsluitend als woning gebruikt. De artspraktijk is nu in handen van de groepspraktijk aan het Prinses Margrietstraat.

Naast deze dokterswoning bevond zich het aannemersbedrijf van Arie de Jong, die zijn vader Gart de Jong -die aan de overkant in een vrijstaande villa woonde- was opgevolgd.

De villa "Benvenuta" aan de Stationsweg 10 (boven) was in die tijd eveneens een dokterswoning, bewoond door dokter Zweers, opgevolgd door dokter van den Hoek en later dokter Gerritsen. Daarna huisvestte het ook een groepspraktijk, die later is verplaatst naar een terrein aan de Schans.

De woning aan de Stationsweg werd opgekocht door Voskuilen-Woudenberg b.v. en doet nu dienst als kantoor voor dit bedrijf.

Aan de Stationsweg 43 had Karel Donselaar een melkhandel en hij ging dagelijks met zijn zuivelproducten op pad in de hem toegewezen wijk. De melkhandel was namelijk gesaneerd, waardoor iedere melkhandelaar zijn eigen wijk in het dorp had.

Op de hoek van Stationsweg en Koningslaan (huis links op de foto) vinden wij het bedrijf van Lood-gieter Kramer. Dit bedrijf is nu in handen van de derde generatie Kramer. Grootvader Kramer vestigde zijn bedrijf aldaar eind jaren 30 van de vorige eeuw.

Tegenover de Koningslaan op nummer 61 woonde veearts Reilingh die daar zijn praktijk aan huis had. Na zijn overlijden is H.J. van Bentum Sr. met echtgenote hier komen wonen. Na diens overlijden is de villa afgebroken en heeft plaats gemaakt voor twee maal 2 woningen onder één kap.

Verder lopend zien wij op nummer 32 het notariskantoor, nu geheel als kantoor in gebruik, maar het diende toen ook als woning voor het gezin van notaris G.J. Holsheimer. Deze woning verkeert nog geheel in originele stijl.

Op nummer 73 aan de overkant bevond zich ongeveer 50 meter van de weg af het aannemersbedrijf van Hendrik van Lunteren met daarbij het woonhuis van het gezin. Die woning is verdwenen.

In de woning op nummer 81 vinden wij de bakkerij van de heer Woudenberg met daarin ook vooraan rechts de winkel, waar naast brood en banket ook in beperkte mate kruidenierswaren werden verkocht.

Voor een lekker stukje vlees gaan we even naar slager Brand van Barneveld op nummer 91. Alle vleeswaren vers uit eigen slagerij. Van Barneveld had ook de eerste krokettenautomaat van Woudenberg. Ook deed hij heel veel huisslachten. Later is de zaak overgenomen door de vader van Huib van Baaren, die nu een slagerswinkel aan de Dorpsstraat heeft.

Naast de slagerij het Garagebedrijf met Shell benzinstation van de heer Te Grotenhuis, vader van de huidige eigenaar. De heer Te Grotenhuis kwam uit Duitsland en had het bedrijf overgenomen van de heer Tekelenburg.

Opnieuw zien we een aannemersbedrijf en wel op nummer 97 van de heer Anton van Lunteren. Later overgenomen door zijn zoon. De woning bij dit bedrijf is na beëindiging van het bedrijf gesloopt en heeft plaats gemaakt voor een dubbel woonhuis.

Om het warm te houden in de winter gaan we even aan op nummer 101 om bij Hendrik Moesbergen de wintervoorraad brandstoffen te bestellen. In de zestiger jaren werd de zaak overgenomen

door zoon Evert en is later bij de komst van olie en gas gesaneerd.

We blijven maar even aan die kant van de weg om bij Thijs van Lunteren op nummer 107 even te zien of hij nog een goede fiets voor ons in de aanbieding heeft. Naast een fietsenreparatiebedrijf kunnen autobezitters hier ook terecht om benzine te tanken bij het Esso-station. Hoewel het nog geen tijd is voor een broodje, kijken we toch even in de bakkerij van Jan Rozeboom op nummer 131. Van de weg af gezien een gewone vrijstaande woning, maar er achter bevindt zich de bakkerij. Van een winkel is in dit pand geen sprake en het in meerderheid brood werd bij klanten aan huis bezorgd. Het huis van de familie Rozeboom is later afgebroken.

Op nummer 135 -te bereiken via een toegangsweggetje- vinden we de ritsluiting-fabriek van Cortus, waar op grote schaal allerlei vormen en kleuren ritsluitingen worden gefabriceerd en die ook naar vele landen worden geëxporteerd. Rond de eeuwwisseling is deze productie beëindigd.

Voor een eitje kunnen wij terecht bij Jan van Raai op nummer 64. Door aankoop van het pand nummer 62 is dit bedrijf omgezet in een

groothandel, waar dagelijks grote voorraden eieren worden verwerkt.

De smederij aan de Stationsweg vinden wij op nummer 72 van de fa. Wiepko Mulder, alwaar de boeren ook terecht kunnen

voor het beslaan van de paarden.

Voor wat groenten en fruit gaan wij even naar groenteboer Heus op nummer 76, die achter zijn woning op opslagloods heeft van waaruit hij groenten en fruit verkoopt en daarnaast veel klanten aan huis bezorgt, zelfs tot aan de Doornseweg toe.

Om onze waterschapsrechten te voldoen gaan we even naar het kantoor van het Waterschap op nummer 153. In 1951 is dit kantoor met de er naast gelegen woning nummer 151 verwoest door dat er een vliegtuig op terecht is gekomen.

Ondertussen hebben wij wel trek gekregen en gaan even langs bij Bit Methorst op nummer 153 (zie vorige pagina) om in deze kruidenierswinkel wat chocola te kopen en vervolgens dan onze wandeling.

Omdat wij voorlopig nog niet klaar zijn met onze wandeling kopen we bij Henk Domselaar op nummer 84 toch maar even een krentenbol in zijn brood- en banketbakkerswinkel.

We blijven nu even langs de zuidkant van de weg en vinden op nummer 116 graanhandel Lokhorst, waar de boeren en ook particulieren terecht kunnen voor allerlei soorten veevoer, zaden en graan.

Nu moeten wij toch weer de weg oversteken om de kruidenierswinkel van Henk Willigenburg een bezoek te doen. De baas zelf is altijd op pad om klanten te bevoorraden, maar zijn vrouw helpt met een vrolijk gezicht de klanten in de winkel. Deze zaak

vinden we op nummer 187.

Direct er naast is de fietsenzaak van Andries Hendrikse, op de hoek van de Zegheweg, daar kunnen we zonnig onze fiets of brommer laten repareren of eventueel een nieuwe kopen.

Opnieuw een graan- en veevoederbedrijf en wel van de familie De Greef op nummer 136 achter huize "De Draai".

Aan de overkant op nummer 201 verkoopt de Job Schipper u graag een kip-petje of kippen-boutjes.

Dit assortiment is later drastisch uit-

gebreid met uitheemse producten.

Opnieuw een kruidenierswinkel en wel van Broer Minnen in het pand op nummer 146.

Aan de overkant op nummer 203 zien we het Transportbedrijf van de Fa. Moesbergen met transporten door het gehele land en door Europa.

Op de hoek van de Laagerfseweg vinden wij op nummer 152 de textielwinkel van Henk Kuiten. Zelf gaat Henk er dagelijks met de transportfiets op uit om zijn textiel aan - meestal- de vrouw te brengen.

Zijn vrouw Klazien bedient met een opgewekt gezicht de klanten in de winkel.

Aan de overkant op nummer 211 zien wij de grote fabriekshal van de fa. Forta CV-ketels. Een merk dat landelijke bekendheid heeft gekregen, maar door de komst van de HR-ketels werd de productie op een gegeven moment beëindigd.

Nog een belangrijk bedrijf aan de Stationsweg, maar wel van geheel andere aard, is de Roomboterfabriek "De Vooruitgang" op nummer 162. Decennia lang heeft dit bedrijf voor werkgelegenheid gezorgd in Woudenberg, maar is tenslotte, tengevolge van fusie, toch naar elders verplaatst.

Naast de Roomboterfabriek vinden wij op de hoek van de Landaasweg de rijwielherstelzaak van de heer Domselaar op nummer 160 en er naast op 162 de tabakswinkel van de Kruijff, waar we maar niet aan gaan omdat roken nu eenmaal niet zo gezond is.

Als we onze haren willen laten knippen kunnen we even naar Co-zijnsen, die in het pand nummer 164 een herenkapsalon heeft.

Links op de achtergrond de gesloten bomen van de spoorwegoverweg.

Ondertussen hebben we behoorlijk dorst gekregen, maar geen nood want aan de overkant is Hotel Schimmel, van ouds Stationskoffiehuis, op nummer 243, alwaar wij ons tegoed kunnen doen aan een overheerlijk drankje.

Denkend dat onze wandeling er op zit, zien we aan de overkant van het spoor nog een kruidenierswinkeltje van de fam. Hazeleger, naast het spoorhuis op nummer 180 en als we ter plaatse deze winkel in ogenschouw hebben genomen, zien we aan de overkant de fietsenfabriek van Meerbeek waar de Durabo-fietsen gemaakt worden.

Ook zien we de Graanhandel van de fa. Van Kolfschoten en even verderop de kettingkastenfabriek, fa. Roelofsen & van der Wiel (Roelwiel).

Wij hebben het gevoel dat onze wandeling er nu wel op zit en gaan nog even terug naar Hotel Schimmel om alles nog eens tot ons te laten doordringen. Hierbij vragen wij ons af hoe het mogelijk was dat er naast de winkels in het dorp nog zoveel winkels en bedrijven in het - noem het maar- buitengebied konden bestaan.

Henk Moesbergen

3. Historische Avond

Dinsdagavond 13 november jl. was onze historische avond in de grote zaal van Eben-Haëzer. Al om goed zeven uur kwamen de eerste bezoekers op de koffie af en om een goed plekje te zoeken. Voor deze avond was uitgenodigd de heer Johan Lagerweij uit Scherpenzeel, een bekende spreker en deskundige op het gebied van het onderwerp voor deze avond. Die stond in het teken van de **Wederopbouwboerderijen in de Grebbelinie**.

De bezoekers, zo'n tachtig personen, waren verrast te horen wat er zich met betrekking tot die boerderijen in en rond de Tweede Wereldoorlog heeft afgespeeld en wat een leed dat heeft veroorzaakt. Veel herinneringen van de heer Lagerweij uit die bewogen tijd maakten het ook tot een persoonlijk verhaal waarin, naast de gebouwen, de mens een bijzondere plaats kreeg. Lagerweij memoreerde nog zijn dankbaarheid de oorlog doorgekomen te zijn na alles wat hij heeft meegemaakt.

Fijn was het ook dat er bezoekers waren uit omliggende plaatsen die veel interesse toonden voor dit onderwerp.

We kunnen terugzien op een geslaagde en goed verzorgde avond.

In uw agenda kunt u alvast noteren de data van onze volgende historische avonden. Die zijn gepland op woensdag 23 april en woensdag 19 november 2008 en ook dan weer in Eben-Haëzer.

Piet de Kruif, voorzitter

4. Afscheid bestuurslid Emil Veldhuis

Kort geleden heeft ons bestuurslid Emil Veldhuis te kennen gegeven zijn bestuursfunctie te willen neerleggen en daarmee zijn activiteiten ten behoeve van de Stichting Oud Woudenberg te beëindigen per 1 januari 2008, om daarmee tijd te krijgen voor andere activiteiten. Wij vinden het jammer dat Emil stopt, maar wij willen zijn besluit respecteren.

De afgelopen vijf jaar heeft Emil met name als eindredacteur van dit blad een belangrijke rol gespeeld. Hij ontplooiëde initiatieven, zocht schrijvers aan voor publicatie van artikelen, dan wel hanteerde hij zelf het toetsenbord voor het schrijven van bijdragen over de historie van Woudenberg. De opmaak en het drukklaar maken waren grotendeels van zijn hand.

Hij zorgde in goed overleg en met hulp van de andere redactieleden en een vast aantal vrijwilligers dat onze periodiek optijd verscheen en de verzorgde uitstraling is mede aan hem te danken.

Ook was Emil betrokken bij de opzet van de website en nadien voor het aanleveren van informatie hiervoor aan de webmaster.

Wij danken Emil voor zijn inzet en wensen hem en die bij hem horen alle goeds voor de toekomst.

Piet de Kruif, voorzitter

*Het bestuur van Stichting Oud Woudenberg
en de redactie wensen alle donateurs*

Goede Feestdagen en een Gelukkig Nieuwjaar

-o-

*Het jaar 2007 stond in het teken van de opening van de
nieuwe Oudheidkamer aan de Schoolstraat.
Dit kon gerealiseerd worden door de financiële steun van de gemeente en lo-
kale bedrijven en het werk ter plekke door veel vrijwilligers.*

-o-

*Ook in 2008 begroeten wij u graag in de prachtige Oudheidkamer
waarin interessante exposities staan opgesteld.
Een bezoek, ook in groepsverband, is zeker de moeite waard.*